

V Bruseli 25. februára 2022
(OR. en)

6634/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0044(NLE)**

**RECH 100
FEROE 1**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	24. februára 2022
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 64 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 64 final.

Príloha: COM(2022) 64 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 2. 2022
COM(2022) 64 final

2022/0044 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V článku 16 ods. 1 písm. d) nariadenia o programe Horizont Európa¹, pokiaľ ide o pridruženie tretích krajín k programu, sa stanovuje možnosť pridruženia tretích krajín a území, ktoré spoločne spĺňajú všetky v ňom uvedené kritériá. Takéto tretie krajiny alebo územia sa majú zúčastňovať na programe Horizont Európa na základe dohody, ktorá sa vzťahuje na účasť tretej krajiny alebo územia na akomkoľvek programe Únie.

Faerské ostrovy sa v roku 2010 formálne pridružili k siedmemu rámcovému programu (RP7) a celý rad európskych projektov potvrdzuje aktívnu účasť faerských výskumníkov a inštitútov v oblastiach, ako sú životné prostredie, oceánológia, zmena klímy, ekosystémy a riadenie rybárstva. Pridruženie Faerských ostrov k programu Horizont 2020 poskytlo od roku 2014 výskumným pracovníkom, výskumným ústavom a podnikom na Faerských ostrovoch úplný prístup k finančným prostriedkom Únie a činnostiam spolupráce v oblasti výskumu a inovácií na rovnakom základe, ako majú subjekty z členských štátov a iných tretích krajín, ktoré boli tiež pridružené k programu Horizont 2020. Táto účasť sa stala veľmi dôležitou pre výskumnú komunitu Faerských ostrovov a predstavuje dôležitý nový a úspešný pilier vzťahov medzi Faerskými ostrovmi a EÚ. Keďže tieto po sebe nasledujúce dohody o pridružení k rámcovým programom Únie pre výskum a inovácie sú časovo obmedzené trvaním každého ďalšieho programu EÚ, v súčasnosti neexistuje žiadna medzinárodná dohoda, ktorá by upravovala účasť subjektov Faerských ostrovov na programe Horizont Európa alebo podporovala vedeckú, výskumnú a inovačnú spoluprácu medzi výskumnými komunitami EÚ a Faerských ostrovov.

Faerské ostrovy 14. mája 2020 prostredníctvom vyhlásenia o zámere vyjadrili svoj formálny záujem o pridruženie k programu Horizont Európa. Spĺňajú kritériá na pridruženie tretích krajín alebo území k rámcovému programu Horizont Európa stanovené v nariadení o programe Horizont Európa [článok 16 ods. 1 písm. d)]. Disponujú najmä dobrými kapacitami v oblasti vedy, techniky a inovácií; sú odhodlané presadzovať otvorené trhové hospodárstvo založené na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, dodržiavania ľudských práv a podporené demokratickými inštitúciami; a aktívne presadzujú politiky zamerané na zlepšenie hospodárskej a sociálnej situácie svojich občanov.

Rada 13. júla 2021 poverila Komisiu, aby v mene Únie začala rokovania o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Faerskými ostrovmi o všeobecných zásadách účasti Faerských ostrovov na programoch Únie a pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu (2021 – 2027). Rada vymenovala pracovnú skupinu pre výskum a pracovnú skupinu pre EZVO, aby konali ako osobitné výbory s cieľom pomáhať Komisii počas rokovaní.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

Rokovania sa začali 3. septembra 2021 a boli úspešne ukončené 8. októbra 2021, keď návrh znenia dohody parafovali zástupcovia každej z budúcich zmluvných strán. Pracovná skupina pre výskum a pracovná skupina pre EZVO Rady a Európskeho parlamentu boli počas rokovaní pravidelne informované.

Dohoda pripojená k tomuto návrhu rozhodnutia Rady pozostáva z dvoch častí, a to zo „zastrešujúcej dohody“ o všeobecných zásadách účasti Faerských ostrovov na programoch Únie a z Protokolu o pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027) (ďalej len „protokol o programe Horizont Európa“) v súlade so smernicami na rokovania, ktoré Komisia získala od Rady.

„Zastrešujúca dohoda“ komplexne upravuje podmienky pridruzenia Faerských ostrovov uplatniteľné na všetky programy EÚ. Upravujú sa ňou podmienky účasti na programoch EÚ, modalita účasti (v rámci pridruzenia) na akomkoľvek danom programe Únie a zapojenie Faerských ostrovov do riadenia programov alebo činností Únie, pričom sa zohľadňuje zásada, že Faerské ostrovy nemajú rozhodovacie právomoci. Obsahuje podrobné pravidlá stanovenia finančného príspevku Faerských ostrovov na programy Únie vrátane prípadného automatického korekčného mechanizmu. Zastrešujúca dohoda obsahuje komplexné pravidlá ochrany finančných záujmov EÚ vrátane právomocí, ktoré na tento účel vykonávajú Komisia, Európsky dvor audítorov, OLAF a Európska prokuratúra, ako aj pravidlá presadzovania rozhodnutí Komisie o vymáhaní a rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie na území Faerských ostrovov. Zriaďuje aj inštitucionálne štruktúry, t. j. spoločný výbor, ktorého úlohou je okrem iného monitorovať vykonávanie dohody a skúmať spôsoby zlepšenia a rozvoja spolupráce v rámci dohody.

Zastrešujúca dohoda má vytvoriť trvalý právny rámec pre spoluprácu medzi Úniou a Faerskými ostrovmi v oblasti programov EÚ. Očakáva sa, že zostane v platnosti počas trvania niekoľkých viacročných finančných rámcov EÚ, podobne ako v prípade Dohody o Európskom hospodárskom priestore, Dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom alebo rámcových dohôd s krajinami zapojenými do procesu rozširovania a krajinami európskeho susedstva a partnerstva o všeobecných zásadách účasti týchto krajín na programoch EÚ. Prípadné protokoly o pridružení Faerských ostrovov ku každému osobitnému programu Únie by sa v budúcnosti mohli pridať k tejto zastrešujúcej dohode, ak sú takéto programy podľa základných aktov EÚ, ktorými sa zriaďuje každý príslušný program, otvorené pre Faerské ostrovy, ak je to politické želanie oboch zmluvných strán a je to v súlade s požadovanými vnútornými postupmi. Trvanie protokolov bude časovo obmedzené na vykonávanie akéhokoľvek konkrétneho programu Únie.

Navrhuje sa, aby sa protokoly prijímali prostredníctvom rozhodnutí spoločného výboru, ktorý sa touto dohodou zriadi. Všetky základné prvky týkajúce sa spolupráce medzi EÚ a Faerskými ostrovmi v programoch EÚ sú komplexne upravené v zastrešujúcej dohode. V článku 3 ods. 4 dohody sa konkrétne obmedzuje obsah budúcich protokolov na: určenie príslušného programu Únie, činnosti alebo ich časti; stanovenie dĺžky trvania pridruzenia; regulovanie záležitostí, ktoré sú špecifické pre daný program a ktoré nie sú inak upravené v zastrešujúcej dohode; a – v osobitných prípadoch, keď sa program Únie vykonáva prostredníctvom finančného nástroja alebo rozpočtovej záruky – stanovenie výšky príspevku Faerských ostrovov na takýto program Únie.

Prvý takýto protokol o pridružení k programu Horizont Európa výnimočne neprijme spoločný výbor, ale bol vyrokovaný súbežne so „zastrešujúcou dohodou“ ako jej neoddeliteľná súčasť a očakáva sa, že sa uzavrie a nadobudne platnosť spolu so „zastrešujúcou dohodou“. Tento

postup schválila Rada v smerniciach na rokovania. Bolo potrebné dosiahnuť pridruženie Faerských ostrovov k programu Horizont Európa od začiatku tohto programu a zabezpečiť nepretržitú spoluprácu medzi výskumnými komunitami EÚ a Faerských ostrovov. Na tento účel sa teraz navrhuje predbežné vykonávanie celej dohody (t. j. zastrešujúcej dohody vrátane jej protokolu o programe Horizont Európa) so spätnou účinnosťou od 1. januára 2021.

Pokiaľ ide o podmienky špecifické pre program, ktorými sa stanovuje pridruženie Faerských ostrovov k programu Horizont Európa, stanovuje sa v nich pridruženie ku všetkým častiam programu s výnimkou osobitného programu pre výskum v oblasti obrany zriadeného nariadením (EÚ) 2021/697². Tým sa zabezpečí kontinuita predchádzajúceho úplného pridruženia k programu Horizont 2020 a jeho predchodcovi RP7. Táto účasť bola hodnotená ako prínosná pre obe strany s osobitnou pridanou hodnotou v tematických oblastiach, ako je životné prostredie, zdravie a potravinárstvo, ako aj výskum oceánov.

Faerské ostrovy ako čistý prispievateľ výrazne prispievali k dvom predchádzajúcim rámcovým programom. Navrhovaná nová dohoda stanoví spravodlivé a vyvážené podmienky týkajúce sa finančného príspevku Faerských ostrovov k programu Horizont Európa. V článku 6 ods. 6 zastrešujúcej dohody sa stanovuje možnosť uplatnenia koeficientu, predmetom článku 7 je jeho úprava a článku 8 korekčné mechanizmy, pokiaľ ide o programy v situáciách (ako je to v prípade programu Horizont Európa), keď sú tieto mechanizmy uplatniteľné. V prílohe I k protokolu o programe Horizont Európa sa ďalej upravuje harmonogram platieb, úroveň uplatniteľného koeficientu na finančný príspevok Faerských ostrovov a technické podrobnosti fungovania korekčného mechanizmu.

Protokol o programe Horizont Európa bude vychádzať aj zo skúseností z programu Horizont 2020 a RP7 a rovnako ako v predchádzajúcej dohode o pridružení bude obsahovať doložku o reciprocite, ktorou sa zabezpečí, aby výskumní pracovníci a právne subjekty usadené v Únii mali v čo najväčšej možnej miere prístup k účasti na výskumných a inovačných programoch Faerských ostrovov, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, a to v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch Faerských ostrovov. Príloha II k protokolu obsahuje zoznam programov Faerských ostrovov, ktoré sú otvorené pre účasť výskumných subjektov so sídlom v EÚ.

Návrh dohody pripojený k tomuto návrhu rozhodnutia Rady je v súlade so smernicami na rokovania vydanými Radou.

2. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Návrh rozhodnutia Rady vychádza z článku 186 a článku 218 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

3. VPLYV NA ROZPOČET

V legislatívnom finančnom výkaze pripojenom k tomuto rozhodnutiu sa uvádzajú orientačné vplyvy na rozpočet.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia navrhuje, aby Rada:

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149).

- v mene Únie rozhodla o podpise a predbežnom vykonávaní dohody,
- splnomocnila vyjednávača dohody, aby v mene Únie podpísal Dohodu medzi Európskou úniou a vládou Faerských ostrovov o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie a predložil oznámenie požadované podľa článku 15 ods. 2 dohody, v ktorom informuje, že Únia ukončila požadované vnútorné postupy potrebné na predbežné vykonávanie uvedenej dohody.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 186 v spojení s jej článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027) bol zriadený nariadením (EÚ) 2021/695³ (ďalej len „program Horizont Európa“).
- (2) Podľa článku 16 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/695 je program Horizont Európa otvorený pre pridruženie tretích krajín a území, ktoré spoločne spĺňajú kritériá v ňom uvedené.
- (3) Podľa článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/695 si pridruženie takýchto krajín a území k programu Horizont Európa vyžaduje dohodu vzťahujúcu sa na účasť takejto krajiny alebo územia na akomkoľvek programe Únie za predpokladu, že dohoda zabezpečí spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programoch Únie a prínosy pre ňu, stanoví podmienky účasti na programoch Únie vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívne náklady, neudeľuje tretej krajine žiadnu rozhodovaciu právomoc v súvislosti s programom Únie a zaručuje práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a na ochranu finančných záujmov Únie.
- (4) Faerské ostrovy listom z 14. mája 2020 vyjadrili svoj formálny záujem pridružiť sa k programu Horizont Európa.
- (5) Rada 13. júla 2021 povolila začatie rokovaní v mene Európskej únie o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a Faerskými ostrovmi na strane druhej o všeobecných zásadách účasti Faerských ostrovov na programoch Únie a pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027).
- (6) Rokovania boli úspešne ukončené a dohoda bola parafovaná 8. októbra 2021.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

- (7) V dohode sa stanovujú podmienky pridruženia Faerských ostrovov k programom Únie. Podľa článku 3 dohody je pridruženie k programom Únie podmienené prijatím protokolov.
- (8) V súlade s poverením Rady sa súbežne s dohodou rokovalo o Protokole o pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027), ktorý je jej neoddeliteľnou súčasťou.
- (9) Preto by sa dohoda mala podpísať v mene Únie s výhradou jej neskoršieho uzavretia.
- (10) S cieľom zabezpečiť nepretržitú spoluprácu medzi Úniou a Faerskými ostrovmi v oblasti výskumu, technického rozvoja a inovácie a umožniť účasť Faerských ostrovov na programe Horizont Európa od jeho začiatku by sa dohoda mala predbežne vykonávať do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie jej platnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpis Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie s výhradou jej uzavretia.

Text dohody je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Predseda Rady určí osobu(-y) splnomocnenú(-é) podpísať uvedenú dohodu.

Článok 3

Do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie jej platnosti sa dohoda predbežne vykonáva v súlade s jej článkom 15 ods. 2 a pod podmienkou predloženia oznámení stanovených v uvedenom článku.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť [dátum jeho prijatia].

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia Rady o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Faerských ostrovov na strane druhej o účasti Faerských ostrovov na programoch Únie

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY:

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka): 6 0 1 0 – Horizont Európa – Pripísané príjmy

Suma zahrnutá do rozpočtu na príslušný rok:

(iba v prípade pripísaných príjmov):

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadku výdavkov (kapitola/článok/položka):

Celý článok 01.0101 (01.010101, 01.010102, 01.010103, 01.010111, 01.010112, 01.010113, 01.010171, 01.010172, 01.010173, 01.010174, 01.010176)

Celá kapitola 01.02 (01.020101, 01.020102, 01.020103, 01.020210, 01.020211, 01.020212, 01.020220, 01.020230, 01.020231, 01.020240, 01.020241, 01.020242, 01.020243, 01.020250, 01.020251, 01.020252, 01.020253, 01.020254, 01.020260, 01.020261, 01.020270, 01.020301, 01.020302, 01.020303, 01.020401, 01.020402)

Rozpočtový riadok 20.XX Administratívne výdavky Európskej komisie

3. FINANČNÝ VPLYV

- ☐ Návrh nemá finančný vplyv
- ☐ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy
- ☒ Návrh má finančný vplyv na pripísané príjmy

a to s týmto účinkom:

(v mil. EUR zaokrúhlené na 1 desatinné miesto)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na príjmy ⁴⁵	XX mesačné obdobie začínajúce dd/mm/rrrr (v prípade uplatniteľnosti)	Rok N
6 0 1 0	7,8	84 mesiacov od 1. januára 2021	1,1

Stav po akcii							
Rozpočtový riadok príjmov	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 0 1 0	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2

(Iba v prípade pripísaných príjmov a pod podmienkou, že rozpočtový riadok už je známy):

Stav po akcii							
Rozpočtový riadok výdavkov ⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článok 01.0101 a kapitola 01.02	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1
20.XX	0,005	0,011	0,017	0,021	0,026	0,032	0,046

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

V článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je stanovená požiadavka, aby Komisia bojovala proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Prevencia a odhaľovanie podvodov je preto všeobecnou povinnosťou pre všetky útvary Komisie v rámci ich každodennej činnosti, pokiaľ je s ňou spojené využívanie zdrojov. Podvody týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ majú obzvlášť negatívny vplyv na dobré meno Komisie a vykonávanie politík EÚ.

⁴ Sumy pre každý rok musia byť odhadnuté s použitím vzorca alebo metódy podľa vymedzenia v oddiele 5. V prípade prvého roka sa ročná suma vypláti zvyčajným spôsobom bez zníženia či *pro rata*.

⁵ V prípade tradičných vlastných zdrojov (clá, odvody z produkcie cukru) musia uvedené sumy predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

⁶ Použije sa len v prípade potreby.

Súčasná stratégia Komisie pre boj proti podvodom [COM(2019) 196] bola prijatá 29. apríla 2019 s cieľom nahradiť stratégiu z roku 2011. Ide o politický dokument, v ktorom sa stanovujú priority Komisie v oblasti boja proti podvodom vzhľadom na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027. Hlavnými cieľmi tejto stratégie z roku 2019 je 1. „ďalej zlepšovať poznatky o formách podvodov, profiloch podvodníkov a systémových slabých miestach súvisiacich s podvodmi poškodzujúcimi rozpočet EÚ“ (zber a analýza údajov) a 2. „optimalizovať koordináciu, spoluprácu a pracovné postupy boja proti podvodom, a to najmä medzi útvarmi Komisie a výkonnými agentúrami“ (koordinácia, spolupráca a procesy). K stratégii je pripojený 63-bodový akčný plán, ktorého úplné vykonanie sa má v zásade uskutočniť do konca roka 2021.

Hlavné zásady a cieľové normy stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú:

- nulová tolerancia podvodov,
- boj proti podvodom ako neoddeliteľná súčasť vnútornej kontroly,
- nákladová účinnosť kontrol,
- profesijná bezúhonnosť a odborná spôsobilosť zamestnancov EÚ,
- transparentnosť využívania finančných prostriedkov EÚ,
- prevencia podvodov, najmä zabezpečenie výdavkových programov proti podvodom,
- účinné vyšetrovacie kapacity a včasná výmena informácií,
- rýchla náprava (vrátane vymáhania spreneverených prostriedkov a súdnych/administratívnych sankcií),
- dobrá spolupráca medzi internými a externými aktérmi, najmä medzi EÚ a zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi a medzi odbormi všetkých inštitúcií EÚ a príslušnými orgánmi,
- účinná interná a externá komunikácia o boji proti podvodom.

Články 9 až 12 dohody obsahujú podrobné ustanovenia týkajúce sa opatrení proti podvodom. Tieto opatrenia sa majú uplatňovať horizontálne, aby sa zabezpečila ochrana finančných záujmov EÚ v rámci programov alebo činností EÚ, na ktoré sa vzťahujú budúce protokoly, ktoré by mohol prijať spoločný výbor podľa dohody s cieľom pridružiť Faerské ostrovy k viacerým programom alebo činnostiam EÚ. Uplatňujú sa aj na pridruženie Faerských ostrovov k programu Horizont Európa, na ktoré sa vzťahuje Protokol o pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (2021 – 2027), o ktorom sa rokovalo súbežne s dohodou a ktorý je jej neoddeliteľnou súčasťou.

Najmä v uvedených ustanoveniach (články 9 – 12 dohody) sa stanovujú potrebné podrobnosti, postupy a umožňuje sa orgánom chrániacim finančné záujmy EÚ (Komisia vrátane úradu OLAF, Európsky dvor audítorov a Európska prokuratúra), aby nerušene vykonávali svoje úlohy. Pokiaľ ide o vykonávanie programov alebo činností, na ktoré sa vzťahujú protokoly k dohode, zásada zostáva rovnaká: finančné záujmy EÚ sa majú chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení týkajúcich sa prevencie, odhaľovania, nápravy a zisťovania nezrovnalostí vrátane podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne uloženia administratívnych sankcií.

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva. Ako sa výslovne stanovuje v článku 9 ods. 4 dohody, preskúmania a audity sa môžu vykonávať aj po pozastavení uplatňovania protokolu, ukončení vykonávania tejto dohody alebo po jej vypovedaní.

Dohodou sa Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) zabezpečuje možnosť vykonávať administratívne zisťovanie vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Faerských ostrovov s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

V dohode sa orgánom Faerských ostrovov ukladá povinnosť spolupracovať s Európskou prokuratúrou s cieľom umožniť jej plnenie povinnosti vyšetrovať, stíhať a postaviť pred súd páchatel'ov a spolupáchatel'ov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva.

Okrem toho sa v dohode stanovuje účinný mechanizmus na zabezpečenie presadzovania rozhodnutí Komisie a rozsudkov a uznesení Súdneho dvora, ktoré súvisia s nárokmi vyplývajúcimi z programu, na území Faerských ostrovov.

5. ĎALŠIE POZNÁMKY

Metóda výpočtu finančného príspevku Faerských ostrovov v rámci programov EÚ je vymedzená v článkoch 6, 7 a 8 dohody. Pokiaľ ide o finančný príspevok Faerských ostrovov na program Horizont Európa, ďalšie technické podrobnosti uplatňovania mechanizmu úprav a automatického korekčného mechanizmu sú stanovené v článku 5 Protokolu o pridružení Faerských ostrovov k programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu (2021 – 2027) a v prílohe I k uvedenému protokolu. Model finančného príspevku uplatniteľný v rámci programu Horizont Európa je špecifický spomedzi všetkých ostatných programov EÚ a zabezpečuje uplatňovanie automatického korekčného mechanizmu (v súlade s článkom 16 nariadenia o programe Horizont Európa).